

نان و کتاب

کرد آورندگان:
محمد کاظم حیدری
محمد اسفندیاری

▼ نان و کتاب

محمدرضا حکیمی

انتشارات دلیل ما

چاپ اول: بهار ۱۳۸۴

تیراژ ۵۰۰ نسخه

چاپ نگارش

قیمت: ۸۵۰ تومان

صفحه آرای: محمد جواد اسلامی

شابک: ۹۶۴-۳۹۷-۱۰۶-۶ ISBN

آدرس: قم، خیابان معلم، معلم ۲۹، پلاک ۴۴۸

تلفن و نمابر: ۷۷۳۴۱۳-۷۷۴۴۹۸۸

صندوق پستی: ۱۱۵۳-۳۷۱۳۵

WWW.Dafile-ma.com

info@dalile-ma.com

انتشارات دلیل ما

مراکز پخش:

- ۱) قم، انتهای خیابان صفاییه، رویروی کوچه شماره ۳۸، ساختمان پزشکان، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۷۷۳۷۰۱۱-۷۷۳۷۰۰۱
- ۲) تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، پلاک ۱۳۲، تلفن ۶۴۹۵۷۳۶
- ۳) مشهد، چهارراه شهدا، ضلع شمالی باغ نادری، کوچه شهید خوراکیان، مجتمع تجاری گنجینه کتاب، طبقه اول، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۲۲۳۷۱۱۳-۵

حکیمی، محمدرضا، ۱۳۱۴ -

نان و کتاب: مجموعه مقالات محمد رضا حکیمی / گردآورندگان محمد کاظم

حیدری، محمد اسفندیاری. - قم: دلیل ما، ۱۳۸۴.

۲۳۲ ص.

ISBN 964-397-106-6

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه به صورت زیر نویس

۱- مقاله های فارسی - قرن ۱۴، ۲- اسلام - مقاله ها و خطابه ها. الف - حیدری، محمد

کاظم، گردآورنده. ب. اسفندیاری، محمد، ۱۳۳۸ - گردآورنده.

ج. عنوان: د. عنوان: مجموعه مقالات محمد رضا حکیمی.

۸۶۴/۶۲

PIR ۸۰۲۲/۹۷۷

۸۲-۳۸۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

فهرست

سخن گردآورندگان..... ۱۱

(۱) نان و کتاب / ۱۳

(۲) امام علی «ع» و عالمان دین / ۴۱

(۳) شناخت تشیع / ۵۳

- ۱- گسترهٔ مآخذ ۵۵
- ۲- اشتباهات مؤلفان کتابهای عقاید ۵۶
- ۳- «هشام بن الحکم» ۵۷
- ۴- مشکل بزرگ خاورشناسان (۱) ۶۰
- ۵- مشکل بزرگ خاورشناسان (۲) ۶۲
- ۶- مشکل بزرگ خاورشناسان (۳) ۶۵
- ۷- مشکل دایرةالمعارف‌های جهان، در شناخت تشیع ۶۶

- ۸- کوتاهی نابخشودنی (۱) ۶۸
- ۹- دایرةالمعارف اسلام، و دو دشمن اسلام ۶۹
- ۱۰- جنایات فرهنگی ۷۰
- ۱۱- کوتاهی نابخشودنی (۲) ۷۱
- ۱۲- دانشگاهها و شناخت تشیع ۷۴
- ۱۳- حوزه ها و شناخت تشیع ۷۵
- ۱۴- کتابهای موثق اهل سنت ۷۷
- ۱۵- کتابهای موثق اهل سنت و ذکر مناقب ۷۷

(۴) آفتاب آمد دلیل آفتاب / ۸۵

- ۱- آفتاب آمد دلیل آفتاب (۱) ۸۶
- ۲- آفتاب آمد دلیل آفتاب (۲) ۸۷
- ۳- آفتاب آمد دلیل آفتاب (۳) ۹۰
- ۴- آفتاب آمد دلیل آفتاب (۴) ۹۳
- ۵- آفتاب آمد دلیل آفتاب (۵) ۹۴
- ۶- آفتاب آمد دلیل آفتاب (۶) ۹۵
- ۷- آفتاب آمد دلیل آفتاب (۷) ۹۶
- ۸- آفتاب آمد دلیل آفتاب (۸) ۹۷
- ۹- آفتاب آمد دلیل آفتاب (۹) ۹۸
- ۱۰- آفتاب آمد دلیل آفتاب (۱۰) ۹۹
- ۱۱- کتابهای اهل سنت، و ذکر مناقب مهدی «عج» (بخصوص) ۱۰۰

- ۱۲- کتابهای اهل سنت، ویژه حضرت مهدی «عج» ۱۰۲
- ۱۳- تشیع در کتابهایی از نویسندگان ادیان دیگر ۱۰۳
- ۱۴- کتابهای مؤلفان شیعی (عام) ۱۰۴
- ۱۵- کتابهای مؤلفان شیعی (خاص) ۱۰۶
- ۱۶- آرمانهای اسلام ۱۰۶
- ۱۷- دانشمندانی حقجو و حقگو ۱۰۸
- ۱۸- دانشمندانی منحرف ۱۰۹
- ۱۹- مشعلداران حماسه جاوید ۱۱۱
- ۲۰- تاریخ ادبیات شیعه ۱۱۲
- ۲۱- شاعران راستین ۱۱۳
- ۲۲- تشیع و شاعران فارسی ۱۱۵
- ۲۳- شاعران معاصر تشیع ۱۱۶
- ۲۴- ضرورت ترجمه مآخذ شناخت تشیع ۱۱۶
- ۲۵- ۴۰۰ کتاب در شناخت شیعه ۱۱۶

(۵) دانشمندی فداکار / ۱۱۹

(۶) جلد دوم «یادنامه علامه امینی» / ۱۲۵

(۷) صلوات والفاظ آن در اسلام / ۱۳۵

(۸) خفته را خفته کی کند بیدار؟ / ۱۵۱

ضرورت تجدیدنظر، در بُعدهایی چند برای حوزه‌ها ۱۵۹

- (۱) - بُعد تربیتی ۱۶۰
- (۲) - بُعد اجتماعی ۱۶۰
- (۳) - بُعد سیاسی ۱۶۲
- (۴) - بُعد اقتصادی ۱۶۳
- (۵) - بُعد معارفی ۱۶۳
- (۶) - بُعد معلوماتی ۱۷۰
- (۷) - بُعد اخلاقی ۱۷۲
- (۸) - بُعد پارسیایی ۱۷۴
- (۹) - بُعد «کتابهای درسی» ۱۷۷
- (۱۰) - معاشرت با مستضعفین ۱۷۹

(۹) نامه‌ای به عالیجناب فیدل کاسترو / ۱۸۵

(۱۰) «نگاهی به دریا از دور» (مقدمه) / ۲۲۱

سخن‌گردآورندگان

... و این هم دفتری دیگر است از مجموعه مقالات استاد، محمدرضا حکیمی. در این مقالات سخن از اسلام است و تشیع و فرهنگ و مردم، و مردم محروم از نان و فرهنگ. سخن از اسلام مهجور و مجهول است؛ و تشیع وارونه شده؛ و مردم محروم مانده از نان و کتاب. از اسلام در فراسوی ابرها سخن نرفته است، بلکه از آن برای تحقق در زمین و این سرزمین سخن رفته است. چنانکه از تشیع، برای شقّ عصای مسلمین سخنی گفته نشده است، بلکه از آن برای عینیت بخشیدن به عدالت سخن است. بیفزاییم که سخن از مردم، برای استفادهٔ ابزاری از مردم نیست، بلکه برای احقاق حقوقشان است؛ از جمله نان و کتاب.

«نان و کتاب»، عنوان اولین مقالهٔ این مجموعه است؛ اما - در واقع - اولین و آخرین سخن استاد حکیمی در درازنای پنجاه سال جدّ و جهد است. سخن این است که مردم به خوراک جسم و خوراک روح نیاز دارند، و این را می‌طلبند، و حق دارند، و حقگزاری آن، فریضه است و وظیفه. نه می‌شود این خواسته را نادیده گرفت، و نه با برآورده ساختن آن می‌توان بر مردم منت

گذاشت. بواقع نان و کتاب برای انسان، چون آب و هوا برای نباتات است. چنانکه گیاهان بدون این دو رشد نمی‌کنند، انسان نیز بدون نان و کتاب رشد نمی‌کند. بیفزاییم که، به گفته آن عارف نامدار، در دادن نان به انسان، ایمان نیز شرط نیست. زیرا انسان که در نزد خداوند به جان ارزد، لابد به نان نیز ارزد. نقل است که حکیم چین باستان می‌گفت من اصلاحات را در کشورم، از اصلاح واژه‌ها می‌آغازم، و تا واژه‌ها اصلاح نشود و اشتراکات لفظی معلوم نگردد، اصلاحات دیگر صورت نمی‌بندد. سخن در بست همین است؛ و از همین روست که در این مقالات و مقالات دیگر استاد، جابه‌جا، می‌نگریم که تذکر داده شده است کدام اسلام و کدام تشیع و کدام انقلاب و کدام عدالت و کدام عالم و... باشد که از این رهگذر، خواننده بداند که وی از چه معنایی - در ذیل واژه‌هایی که فراوان به کار می‌رود - سخن می‌گوید و چه را قصد می‌کند. ترجیع‌بند سخنان استاد در این کتاب، و نیز در آثار دیگر، تشیع است و عدالت. وی تشیع را قرین عدالت می‌داند و اسلام امامت را اسلام عدالت. و البته این عدالت، محدود به عدالت اقتصادی نیست؛ بلکه هم عدالت سیاسی (آزادی)، در آن می‌گنجد و هم عدالت قضائی و هم عدالت معیشتی. در واقع عدالت، مفهومی فراخ است که در آن همه ارزش‌ها و آرمان‌ها می‌گنجد. چنانکه تشیع آیینی ارزش‌بان است که جملگی خواسته‌های بشر، با تمسک بدان، تأمین می‌شود.

گردآورندگان